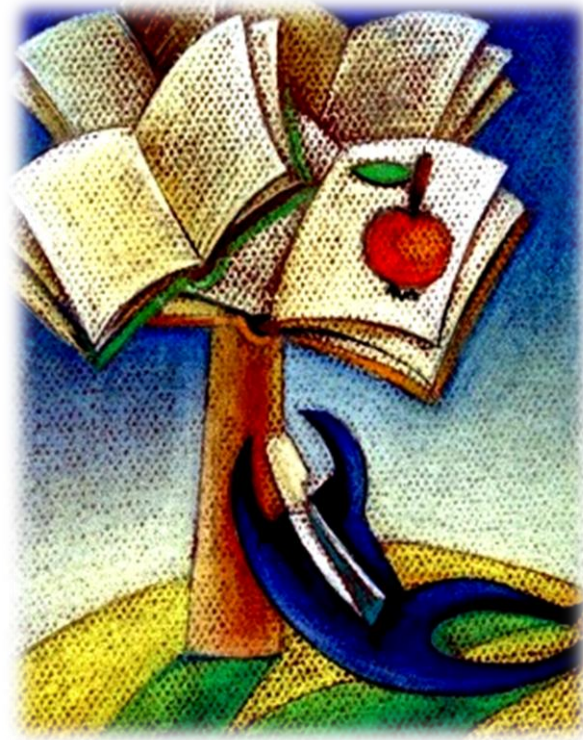

9^η Ενότητα: Ανακαλύπτω τη μαγεία της γνώσης

Γλώσσα Α' Γυμνασίου

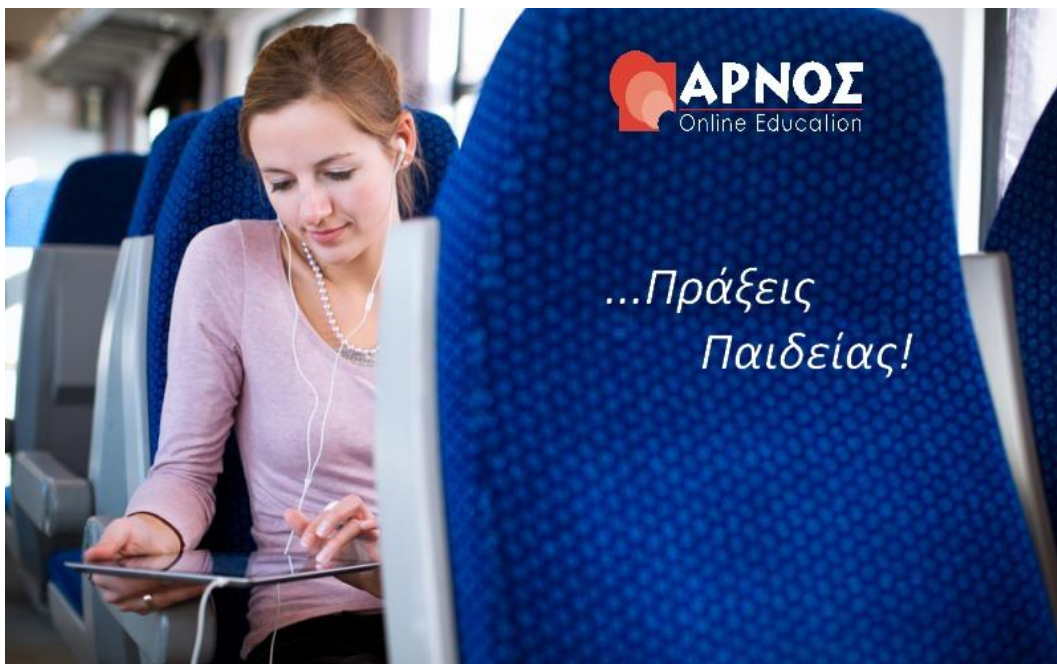

Απαντήσεις ερωτήσεων σχολικού βιβλίου

σχ. βιβλίο (σ.σ. 138 - 147)

Φροντιστηριακό e-μάθημα

Γυμνάσιο: 9.000 μαθήματα με βίντεο-διδασκαλία για όλο το σχολικό έτος **μόνο με 150 ευρώ!**

Μελέτη όπου, όποτε και όσο εσύ θες!

Διδάσκουμε μεθοδικά σε βίντεο τη θεωρία του σχολικού βιβλίου και λύνουμε όλες τις ασκήσεις

Δημιουργούμε συνεχώς νέα βίντεο με διδασκαλία για τις εκπαιδευτικές σου απαιτήσεις

Παίζουμε και μαθαίνουμε με on line test αξιολόγησης & SOS διαγωνίσματα προσομοίωσης για τις εξετάσεις

Λύνουμε απορίες ζωντανά on line καθημερινά 3 μ.μ. - 8 μ.μ.

9η Ενότητα : Ανακαλύπτω τη μαγεία της γνώσης

Απαντήσεις στις ερωτήσεις του σχολικού βιβλίου

A. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ

Ερωτήσεις κατανόησης

Κείμενο 1 [Πέντε ρήματα για το βιβλίο] (σελ. 138)

1. Γιατί διαβάζει, αγοράζει, δανείζει-δανείζεται και χαρίζει βιβλία ο συγγραφέας;

Ο συγγραφέας διαβάζει για να κατακτήσει τον χρόνο, να καταρρίψει τα χρονικά όρια και τους φραγμούς, να διασταλεί η φαντασία του, ο κόσμος να γίνει άπειρος και να κατακτήσει έτσι την ελευθερία.

αγοράζει βιβλία για να πλουτίσει τις γνώσεις του σε εμπειρίες και ευαισθησία και να γίνει συμμετοχος στην παγκόσμια γνώση.

δανείζει-δανείζεται βιβλία, γιατί με τον τρόπο αυτό τα βιβλία αποκτούν ζωή. Καθώς τα βιβλία αλλάζουν χέρια και οι γνώσεις μεταδίδονται από τον έναν στον άλλο μέσω των βιβλιοθηκών, είτε είναι δημόσιες είτε ιδιωτικές.

χαρίζει βιβλία ως ένδειξη αγάπης. Κάνοντας δώρο ένα βιβλίο δίνει στον άλλο να καταλάβει τα ιδιαίτερα αισθήματα που τρέφει γι' αυτόν.

2. Για ποιους λόγους εκτός από αναγνώστης είναι και συγγραφέας;

Ο συγγραφέας γράφει βιβλία για να ζήσει. Είναι δηλαδή το επάγγελμά του. Γράφοντας βιβλία ο συγγραφέας αισθάνεται σαν ένας μικρός Θεός: με χαρτί και μολύβι φτιάχνει έναν ολόκληρο χάρτινο κόσμο.

3. Εσείς ποια σχέση έχετε με το βιβλίο; Απαντήστε ακολουθώντας τα ρήματα με τα οποία ξεκινάει το κείμενό του ο συγγραφέας.

Διαβάζω βιβλία γιατί μου ανοίγουν ένα παράθυρο στον κόσμο της γνώσης, από τον καναπέ του σπιτιού μου με μεταφέρουν σε όλα τα μέρη της γης σε σύμπαντα πραγματικά και φανταστικά.

Αγοράζω βιβλία για να φτιάξω και εγώ τον δικό μου κόσμο, τη δική μου βιβλιοθήκη και να πλουτίσω σε εμπειρίες και ευαισθησία, να συμμετάσχω και εγώ στο παγκόσμιο αγαθό της γνώσης.

Χαρίζω βιβλία γιατί με τον τρόπο αυτό εκφράζω την αγάπη, τη φιλία και την εκτίμησή μου στους ανθρώπους.

Δανείζω και δανείζομαι γιατί με τον τρόπο που αλλάζουν χέρια τα βιβλία διακινείται και η γνώση.

Κείμενο 2 [Η μονοκαλλιέργεια του πνεύματος φτωχαίνει τους ορίζοντές μας...] (σελ.139)

1. Γιατί χαίρεται ο καθηγητής για τη φοιτήτριά του; • Πώς δικαιολογεί η Αργυρώ την ανάγκη για ευρύτερη και όχι μονόπλευρη μόρφωση;

Ο καθηγητής χαίρεται και καμαρώνει τη φοιτήτριά του επειδή διαπιστώνει ότι οι γνώσεις που κατέχει δεν περιορίζονται στον τομέα της επιστήμης της, τη γεωπονία, αλλά έχει γνώσεις για πολλά άλλα θέματα όπως η ιστορία.

Η Αργυρώ δικαιολογεί την ανάγκη για ευρύτερη γνώση υποστηρίζοντας ότι όποιος αφοσιώνεται σε έναν μόνο τομέα της επιστήμης γίνεται «σοφός» σ' αυτόν τον τομέα και «στραβός» για τις άλλες επιστήμες.

2. Ποια ήταν η γνώμη της γιαγιάς Λένης για την επιστήμη και πώς αντέδρασαν ο καθηγητής και η εγγονή της;

Η γιαγιά Λένη πιστεύει ότι όλες οι επιστήμες είναι λόγια της καταστροφής αν δεν έχουν αγάπη μέσα τους. Ο καθηγητής ενθουσιάστηκε με τη θέση της γιαγιάς και της είπε μάλιστα πως θα μεταφέρει την άποψή της στους μαθητές της. Η εγγονή της η Αργυρώ, αγκάλιασε τη γιαγιά της και της είπε ότι θα γράψει την άποψή της σε ένα χαρτόνι με μεγάλα γράμματα και θα το κολλήσει πάνω από το γραφείο της.

Κείμενο 3 [Η Μονς στα ίχνη της Βαβέλ...] (σελ. 140)

1. Ποιος ήταν ο στόχος του φεστιβάλ γλωσσών που οργανώθηκε στην πόλη Μονς του Βελγίου;

Στόχος του φεστιβάλ γλωσσών ήταν να ευαισθητοποιηθούν όσο το δυνατόν περισσότεροι πολίτες στη σπουδαιότητα και τον πολιτιστικό πλούτο που προκύπτει

μέσα από τη γνώση των γλωσσών και να ενθαρρυνθεί ο πληθυσμός της πόλης να συμμετάσχει σε δραστηριότητες εκμάθησης ξένων γλωσσών.

2. Με ποιους τρόπους οι κάτοικοι και οι επισκέπτες του φεστιβάλ ήρθαν σε επαφή με μια μεγάλη ποικιλία γλωσσών;

Οι κάτοικοι και οι επισκέπτες του φεστιβάλ είχαν πολλές ευκαιρίες να έρθουν σε επαφή με μεγάλη ποικιλία γλωσσών με τους παρακάτω τρόπους: **α.** τα εστιατόρια οργάνωσαν συζητήσεις στα δανέζικα, τα αγγλικά ακόμη και στα ελληνικά με τη βοήθεια των καθηγητών ξένων γλωσσών. **β.** Χάρη σε αν φεστιβάλ τραγουδιών, μιμήσεων και θεατρικών σκετς, οι δάσκαλοι και οι μαθητές τους μοιράστηκαν τη χαρά των γλωσσών με το κοινό. **γ.** Οι τοπικοί καταστηματάρχες βοήθησαν να οργανωθεί ένας πολύγλωσσος διαγωνισμός αινιγμάτων. **δ.** Οι κάτοικοι της πόλης είχαν τη δυνατότητα χάρη στο διαδίκτυο ανταλλαγών με κατοίκους από άλλες χώρες της Ευρώπης.

3. Πώς αισθάνεστε εσείς, όταν βρίσκεστε σε ένα περιβάλλον πολύγλωσσο όπου μιλιούνται πολλές γλώσσες;

Κάθε φορά που βρίσκομαι σε ένα τέτοιο περιβάλλον καταλαβαίνω πώς θα ήταν ο Πύργος της Βαβέλ και πώς είναι λίγο δύσκολη η συνεννόηση ανάμεσα σε ανθρώπους που μιλάνε τόσο διαφορετικές γλώσσες. Συγχρόνως, όμως, το βρίσκω απίστευτα διασκεδαστικό και ενδιαφέρον, ενώ τις περισσότερες φορές προσπαθώ να αναγνωρίσω λέξεις που είναι κοινές στις περισσότερες γλώσσες που ακούω.

Απολαύστε τη διδασκαλία στα βίντεο του www.arnos.gr

Κατανοείτε σε βάθος τη μεθοδολογία επίλυσης!

...Πράξεις Παιδείας!

B. ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΟΣ ΑΞΟΝΑΣ

B1. Τι είναι η **ονοματική φράση** και ποια η **λειτουργία** της στην πρόταση;

Ακούω και μιλώ (σελ. 141)

- 1.** Μόλις διαβάσατε ένα λογοτεχνικό βιβλίο το οποίο σας έφεραν δώρο στη γιορτή σας οι φίλοι σας. Με δύο απλές προτάσεις εξηγήστε τι σας προσέφερε η μελέτη αυτού του βιβλίου. (Χρησιμοποιήστε ως παράδειγμα προτάσεις από το κείμενο 1, όπως: Η φαντασία διαστέλλεται. Ο κόσμος γίνεται άπειρος.)

Η μελέτη του βιβλίου που μου έφεραν δώρο οι φίλοι μου:

- ✓ Με βοήθησε να κατακτήσω τον χρόνο.
- ✓ Το παρελθόν μου φάνηκε οικείο.
- ✓ Ο κόσμος των ιδεών, των μύθων, της επιστήμης, του ονείρου έγινε δικός μου.

- 2.** Στις προτάσεις που φτιάξατε οι λέξεις συνδυάζονται-συντάσσονται με βάση συγκεκριμένους κανόνες. Για να τους ανακαλύψετε, προσέξτε τη σχέση ανάμεσα στο άρθρο και το ουσιαστικό που συνοδεύει.

Ξέρουμε ότι η ελληνική γλώσσα λειτουργεί με συγκεκριμένους κανόνες. Έτσι στις προτάσεις της προηγούμενης άσκησης παρατηρούμε ότι:

- ✓ Το άρθρο βρίσκεται πάντα πριν από το ουσιαστικό που συνοδεύει και βρίσκεται στο ίδιο γένος, αριθμό και πτώση με το ουσιαστικό που συνοδεύει.

- 3.** Μια φίλη σας που γράφει ποιήματα και διηγήματα, σας εξηγεί πώς νιώθει γράφοντας λογοτεχνικά κείμενα. Αναφέρει ότι: 1) νιώθω μικρός θεός, 2) πιάνω μολύβι και στήνω ένα χάρτινο σύμπαν. Ποιες σχέσεις διακρίνετε να υπάρχουν ανάμεσα στο υποκείμενο και στο ρήμα στις προτάσεις αυτές; Παρατηρήστε, για παράδειγμα, πώς συμφωνεί το ρήμα με το υποκείμενο ως προς τον αριθμό ή και το πρόσωπο.

Στις προτάσεις υποκείμενο των ρημάτων είναι το εγώ, το οποίο παραλείπεται.

Το υποκείμενο **εγώ** συμφωνεί με τα ρήματα (**νιώθω, πιάνω, στήνω**) στο πρόσωπο (α' πρόσωπο) και τον αριθμό (ενικός).

Διαβάζω και γράφω (σελ. 141)

1. Από το κείμενο 2 επιλέγουμε την πρόταση: «Η Αργυρώ άφησε το φλιτζάνι». Υπάρχει συμφωνία ανάμεσα στα άρθρα (η, το) και στα ουσιαστικά που προσδιορίζουν στο γένος, τον αριθμό ή και την πτώση; • Μήπως υπάρχει και λογική σύνδεση ανάμεσα στο υποκείμενο (Η Αργυρώ) και το αντικείμενο (το φλιτζάνι) με το ρήμα; • Αν αλλάξει το πρόσωπο του ρήματος (Η Αργυρώ άφησα) μπορεί να σταθεί λογικά η πρόταση;

Η Αργυρώ άφησε το φλιτζάνι: υπάρχει συμφωνία ανάμεσα στα άρθρα και τα ουσιαστικά που προσδιορίζουν το γένος, τον αριθμό και την πτώση.

Υπάρχει λογική σύνδεση μεταξύ του υποκειμένου: Η Αργυρώ, του αντικειμένου: το φλιτζάνι και του ρήματος: άφησε. Το ρήμα είναι σε γ' πρόσωπο ενικού και σχετίζεται λογικά με το υποκείμενό του που είναι επίσης σε γ' πρόσωπο.

Αν αλλάξει το πρόσωπο του ρήματος θα πρέπει να αλλάξει και το υποκείμενο. Όσον αφορά τη σχέση του ρήματος με το αντικείμενο, η πτώση του αντικειμένου θα πρέπει να συμφωνεί με το ρήμα του, διαφορετικά δεν θα υπάρχει νοηματική συμφωνία.

2. Ποια λάθη παρατηρείτε στις παρακάτω προτάσεις; Μπορείτε να εξηγήσετε γιατί είναι λάθος αυτές οι προτάσεις;

– Η Αργυρώ άφησες το φλιτζάνι.

Λάθος είναι το γεγονός ότι το ρήμα άφησες δεν βρίσκεται στο ίδιο πρόσωπο με το υποκείμενο.

– Την Αργυρώ άφησε το φλιτζάνι.

Το υποκείμενο του ρήματος άφησε που είναι *Την Αργυρώ*, βρίσκεται σε πτώση αιτιατική αντί για ονομαστική.

– Η Αργυρώ άφησε του φλιτζανιού.

Το αντικείμενο βρίσκεται σε πτώση γενική και όχι αιτιατική, όπως θα έπρεπε:
Η Αργυρώ άφησε το φλιτζάνι.

3. Μπορείτε να επεκτείνετε την προηγούμενη πρόταση από το κείμενο προσθέτοντας λέξεις; Για παράδειγμα:

– Η Αργυρώ άφησε το φλιτζάνι στο τραπέζι.

– Η Αργυρώ άφησε το μικρό φλιτζάνι στο στρογγυλό τραπέζι.

– Η Αργυρώ άφησε το μικρό φλιτζάνι στο στρογγυλό τραπέζι της κουζίνας.

Η Αργυρώ άφησε το φλιτζάνι στο τραπέζι.

Η Αργυρώ άφησε το σπασμένο φλιτζάνι πάνω στο τραπέζι.

Η Αργυρώ θυμωμένη άφησε το άδειο φλιτζάνι πάνω στο τετράγωνο τραπέζι.

Η Αργυρώ άφησε με προσοχή το άδειο φλιτζάνι στο τραπέζι.

4. Από το κείμενο 2 επιλέγουμε τις επόμενες προτάσεις. • Μετακινήστε λέξεις ή λεκτικά σύνολα αυτών των προτάσεων, ώστε να αλλάξει η σειρά τους στις προτάσεις, όχι όμως και το νόημά τους.

Προτάσεις

- Τα ψηφιδωτά της Πέλλας είναι γνωστά σ' ολόκληρο τον κόσμο.
- Ο Ευριπίδης έζησε στην Πέλλα μέχρι το τέλος της ζωής του.
- Τούτη την κουβέντα σου θα τη μεταφέρω στους φοιτητές μου μέσα στο αμφιθέατρο.

Μετακίνηση λέξεων

- Τα ψηφιδωτά της Πέλλας είναι γνωστά σ' ολόκληρο τον κόσμο.
- Σε ολόκληρο τον κόσμο είναι γνωστά τα ψηφιδωτά της Πέλλας.
- Της Πέλλας τα ψηφιδωτά είναι γνωστά σε ολόκληρο τον κόσμο.
- Ο Ευριπίδης έζησε στην Πέλλα μέχρι το τέλος της ζωής του.
- Μέχρι το τέλος της ζωής του ο Ευριπίδης έζησε στην Πέλλα.
- Έζησε στην Πέλλα μέχρι το τέλος της ζωής του ο Ευριπίδης.
- Τούτη την κουβέντα σου θα τη μεταφέρω στους φοιτητές μου μέσα στο αμφιθέατρο.
- Μέσα στο αμφιθέατρο θα τη μεταφέρω τούτη την κουβέντα σου στους φοιτητές μου.
- Θα μεταφέρω τούτη την κουβέντα σου στους φοιτητές μου μέσα στο αμφιθέατρο.

Η ελληνική γλώσσα είναι ευέλικτη. Μας επιτρέπει να αλλάζουμε τη θέση των λεκτικών συνόλων και βάζουμε πρώτο εκείνο που θέλουμε να τονίσουμε κάθε φορά.

5. Επιλέξαμε τρεις προτάσεις από το κείμενο και μετακινήσαμε λέξεις ή λεκτικά σύνολα. Τι παρατηρήσεις έχετε να κάνετε σχετικά με το αν διατηρείται ή όχι το νόημα των προτάσεων;

- Στο Βέλγιο η πόλη Μονς αναζήτησε τα ίχνη του πύργου της Βαβέλ.
- Μοιράστηκαν με το κοινό τη χαρά των γλωσσών οι δάσκαλοι και οι μαθητές τους.
- Συζητήσεις στα δανέζικα, τα αγγλικά ή και στα ελληνικά ακόμα οργάνωσαν τα εστιατόρια.

Στην πρόταση: «Στο Βέλγιο η πόλη Μονς αναζήτησε τα ίχνη του πύργου της Βαβέλ», δεν διατηρείται το νόημα, ενώ στις δύο άλλες διατηρείται το νόημα αλλά χρειάζεται ιδιαίτερη προσοχή για να γίνει κατανοητό.

- 6. Οι παρακάτω προτάσεις είναι αποδεκτές στην ελληνική γλώσσα; • Αν όχι, γιατί; • Αναζητήστε στο κείμενο 3 μια πιο αποδεκτή εκδοχή τους.**
- Διαγωνισμός αινιγμάτων να οργανωθεί πολύγλωσσος βοήθησαν καταστηματαρχες τοπικοί.
  - Με κατοίκους τη δυνατότητα είχαν οι κάτοικοι της Μονς ανταλλαγών διαφόρων χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Οι προτάσεις δεν είναι αποδεκτές στην ελληνική γλώσσα γιατί δεν ακολουθούν οι λέξεις τους λογική σειρά και δεν βγαίνει κανένα νόημα.

Αποδεκτή εκδοχή:

- Τοπικοί καταστηματαρχες βοήθησαν να οργανωθεί πολύγλωσσος διαγωνισμός αινιγμάτων.
- Οι κάτοικοι της Μονς είχαν τη δυνατότητα ανταλλαγών με κατοίκους διάφορων χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Απολαύστε τη διδασκαλία στα βίντεο του www.arnos.gr

Κατανοείτε σε βάθος τη μεθοδολογία επίλυσης!

Γ. ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΙΚΟΣ ΑΞΟΝΑΣ

Ακούω και μιλώ (σελ. 142)

1. Υποθέστε ότι ήρθε στην τάξη σας ο συγγραφέας του κειμένου 1, ο οποίος σας εξήγησε γιατί διαβάζει, αγοράζει, χαρίζει, δανείζει και γράφει βιβλία. Σας ρωτάει ποια είναι η δική σας σχέση με τα βιβλία. Απαντήστε του αλλάζοντας τα παραπάνω ρήματα με συνώνυμά τους.

(διαβάζει) Μελετώ τα βιβλία μου και ταξιδεύω μαζί τους.

(αγοράζω) Προμηθεύομαι από το βιβλιοπωλείο της γειτονιάς μου και αρχίζω ένα ταξίδι στη γνώση.

(χαρίζω) Δωρίζω πάντα βιβλία για να δείξω την αγάπη μου.

(δανείζω) Ανταλλάσσω βιβλία με τους φίλους μου για να ανταλλάσσουμε τις γνώσεις μας.

(γράφω) Συγγράφω βιβλία για λόγους βιοποριστικούς.

2. Παρακολουθήσατε τη συζήτηση της Αργυρώς με τον καθηγητή (κείμενο 2) και είδατε ότι «οι δάσκαλοι καμάρωναν την ανιψιά τους». Σκεφτείτε ποιοι άλλοι, εκτός από τους δασκάλους, θα καμάρωναν την ανιψιά τους.

Ο παππούς και η γιαγιά καμάρωναν την ανιψιά τους.

Ο πατέρας και η μητέρα καμάρωναν την ανιψιά τους.

Οι καθηγητές καμάρωναν την ανιψιά τους.

Οι θείες και οι θείοι καμάρωναν την ανιψιά τους.

Διαβάζω και γράφω (σελ. 142)

1. Ας θυμηθούμε την πρόταση (κείμενο 2) στην οποία «παίξαμε» ένα παιχνίδι οριζόντιας μετακίνησης των λέξεων. • Ας αλλάξουμε μαζί είτε την ονομαστική φράση είτε τη ρηματική φράση, αρχικά με συνώνυμες λέξεις-φράσεις και μετά με άλλες που έχουν διαφορετική σημασία:

Η Αργυρώ	άφησε το φλιτζάνι.
Η φοιτήτρια	πέρασε τα μαθήματα.
Η κοπέλα	φωνάζει δυνατά.
Εκείνη	συμφώνησε με χαρά.
Οι δάσκαλοι	ήταν ικανοποιημένη.
Οι μαθητές	τραγουδούσαν χαρούμενοι.
Οι παππούδες	ήταν περήφανοι.
Οι φίλοι	πήγαν σινεμά.

2. Αντικαταστήστε τις υπογραμμισμένες λέξεις στις παρακάτω προτάσεις με άλλες, είτε συνώνυμες είτε όχι, προσέχοντας πώς το νόημα κάθε πρότασης παραμένει το ίδιο ή αλλάζει ανάλογα με τα παραδείγματα που θα επιλέξετε.

Ονοματική φράση	Ρηματική φράση
Η Αργυρώ	σκούπισε τα χείλη της. έβαψε τα χείλη της. δάγκωσε τα χείλη της.
Η Αργυρώ	αγκάλιασε τη γιαγιά της. χαιρέτησε τη γιαγιά της. επισκέφτηκε τη γιαγιά της.
Ο δάσκαλος Ο τραγουδιστής Ο υπάλληλος	δεν έχασε την ευκαιρία.
Τα εστιατόρια	οργάνωσαν συζητήσεις στα δανέζικα οργάνωσαν συζητήσεις σε άλλες γλώσσες. πρόσφεραν δωρεάν γεύματα.

Διαβάζω και γράφω (σελ. 144)

1. Στην πρόταση που ακολουθεί μπορείτε να σημειώσετε με βέλη τις σχέσεις που υπάρχουν μεταξύ των λέξεων (συνταγματικός άξονας →) και να αντικαταστήσετε

κάποιες από αυτές με άλλες που θα έχουν την ίδια λειτουργία στην πρόταση (παραδειγματικός άξονας ↓). Ένα πρώτο παράδειγμα σας δίνεται παρακάτω:

Η τεχνολογία →

Ο υπολογιστής ↓ δεν κατάφερε να αλλάξει την τελετουργία της ανάγνωσης.

Η τεχνολογία → δεν κατάφερε να αλλάξει την τελετουργία της ανάγνωσης.

↓

Ο υπολογιστής → δεν κατάφερε να αλλάξει την τελετουργία της ανάγνωσης.

Η τηλεόραση → δεν κατάφερε να αλλάξει την τελετουργία της ανάγνωσης.

Η ηλεκτρονική εφημερίδα → δεν κατάφερε να αλλάξει την τελετουργία της ανάγνωσης.

2. Από το κείμενο 4 διαλέξτε μία πρόταση και εργαστείτε επιλέγοντας και συνδυάζοντας λέξεις (στο σχήμα που ακολουθεί).

Πρόταση: Πάρτε ένα βιβλίο για το καλοκαίρι.

Συνταγματικός άξονας: Πάρτε για το καλοκαίρι ένα βιβλίο.

Πάρτε για το καλοκαίρι ένα ωραίο βιβλίο.

Για το καλοκαίρι αγόρασε ένα καινούριο βιβλίο.

Πρόταση: Κάποτε κράταγε και κανα βιβλίο

Παραδειγματικός άξονας:

Καμιά φορά/Σπάνια κράταγε και κανα βιβλίο.

Κάποτε αγόραζε/δανειζόταν/χάριζε και κανα βιβλίο.

Κάποτε κράταγε και κανα μολύβι/τετράδιο.

3. Στο κείμενο 5 αντικαταστήστε λέξεις ή φράσεις στις υπογραμμισμένες προτάσεις, εργαζόμενοι άλλοτε στον συνταγματικό και άλλοτε στον παραδειγματικό άξονα.

ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΟΣ ΑΞΟΝΑΣ

α. Η επιλογή σελιδοδείκτη ή το τσάκισμα της σελίδας κάνουν το βιβλίο ίσως το πιο λατρεμένο αντικείμενο.

Το βιβλίο το κάνουν ίσως το πιο λατρεμένο αντικείμενο η επιλογή σελιδοδείκτη ή το τσάκισμα της σελίδας.

Η επιλογή ενός πολύτιμου «εργαλείου» για το βιβλίο δηλαδή του σελιδοδείκτη ή το προσεκτικό τσάκισμα της σελίδας κάνουν το βιβλίο ίσως το πιο λατρεμένο αντικείμενο.

β. Πολλοί συγγραφείς έχουν εκδώσει βιβλία σε ηλεκτρονική μορφή.

Βιβλία σε ηλεκτρονική μορφή έχουν εκδώσει πολλοί συγγραφείς.

Σε ηλεκτρονική μορφή έχουν εκδώσει πολλοί συγγραφείς βιβλία.

Πολλοί διάσημοι συγγραφείς έχουν εκδώσει βιβλία σε ηλεκτρονική μορφή.

γ. το χάζι, των βιβλίων στη βιβλιοθήκη σου είναι μια βόλτα στη ζωή σου.

Το χάζι των βιβλίων στη βιβλιοθήκη σου είναι μια αξέχαστη βόλτα στη ζωή σου.

Μια αξέχαστη βόλτα στη ζωή σου είναι το χάζι των βιβλίων στη βιβλιοθήκη σου.

Το ατελείωτο χάζι των βιβλίων στη βιβλιοθήκη του σπιτιού σου είναι μια υπέροχη βόλτα στη ζωή σου.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΙΚΟΣ ΑΞΟΝΑΣ

α. Η επιλογή (**Η εκλογή, το διάλεγμα**) σελιδοδείκτη ή το τσάκισμα (**το δίπλωμα**) της σελίδας κάνουν το βιβλίο ίσως το πιο λατρεμένο (**αγαπημένο, ξεχωριστό**) αντικείμενο (**πράγμα**).

β. Πολλοί (**Αρκετοί, Διάφοροι**) συγγραφείς (**λογοτέχνες, πεζογράφοι**) έχουν εκδώσει (**κυκλοφορήσει**) βιβλία (**ηλεκτρονικά βιβλία**) σε ηλεκτρονική μορφή.

γ. Το χάζι (**Το κοίταγμα**), των βιβλίων (**μυθιστορημάτων, λογοτεχνικών βιβλίων**) στη βιβλιοθήκη σου είναι μια βόλτα (**διαδρομή**) στη ζωή σου.

4. Αν η πρώτη παράγραφος του κειμένου 1 άρχιζε με τη φράση: «Ένας άνθρωπος διαβάζει βιβλία για να...», πώς θα συνεχιζόταν; • Κάντε όσο περισσότερες αλλαγές μπορείτε στον συνταγματικό και παραδειγματικό άξονα.

«Ένας άνθρωπος διαβάζει βιβλία για να... κατακτήσει τον κόσμο/να μάθει για τους πολιτισμούς του κόσμου/να μηδενίσει τον χρόνο/να ξεπεράσει τους φραγμούς του χωροχρόνου».

«Διαβάζει βιβλία ένας άνθρωπος για να κατακτήσει τον κόσμο/ να μάθει για τους πολιτισμούς του κόσμου/να μηδενίσει τον χρόνο/να ξεπεράσει τους φραγμούς του χωροχρόνου».

Δ. ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

Κατανόηση λεξιλογίου σε ποικίλα κείμενα

1. Στο κείμενο 6 που ακολουθεί επιλέξτε ειδικές λέξεις ή φράσεις που χρησιμοποιούνται στη «γλώσσα» της μελέτης του διαστήματος. Στη συνέχεια, για όσες από τις λέξεις αυτές δε γνωρίζετε την ερμηνεία τους ή θέλετε περισσότερες πληροφορίες, μπορείτε να χρησιμοποιήσετε ένα ερμηνευτικό λεξικό ή μια εγκυκλοπαίδεια στη βιβλιοθήκη του σχολείου.

Λέξεις ή φράσεις για το διάστημα	«Άγνωστες» λέξεις	Ερμηνεία
γαλαξίας	γαλαξίας	Τεράστια συστήματα αστερών, γαλαξιακών αερίων, αστρικής σκόνης και (πιθανώς) αόρατης σκοτεινής ύλης.
αστεριών	αστέρας	Αστέρας ονομάζεται το κάθε ουράνιο σώμα που διατηρεί όλες εκείνες τις ιδιότητες του δικού μας Ηλίου.
σπειροειδή μορφή	σπειροειδής	Ο γαλαξίας με μορφή σπείρας.
ελλειπτικοί γαλαξίες	ελλειπτικοί γαλαξίες	Οι γαλαξίες εκείνοι μοιάζουν με δίσκους κυκλικούς ή ελλειπτικούς των οποίων όμως η λαμπρότητα μειώνεται από το κέντρο προς την περιφέρεια.
κβάσαρς	κβάσαρς	Εξωγαλαξιακά σώματα που έχουν μάζα περίπου εκατό φορές μικρότερη απ' ό,τι του γαλαξία και ακτινοβολούν περίπου εκατό φορές εντονότερα από αυτόν.
Σύμπαντος	Σύμπαν	Σύμφωνα με την επιστήμη το σύμπαν αφορά τη συνέχεια του χωροχρόνου, στο σύμπαν περιλαμβάνεται το σύνολο της ύλης και της ενέργειας.

αστέρες νετρονίων	αστέρες νετρονίων	Είναι ένα είδος «αστρικού πτώματος».
μαύρες τρύπες	μαύρη τρύπα	Μαύρη τρύπα είναι μια συγκέντρωση μάζας σημαντικά μεγάλης, ώστε η δύναμη της βαρύτητας να μην επιτρέπει σε οτιδήποτε να ξεφεύγει από αυτή.
μεγαλειώδεις εκρήξεις αστεριών	εκρήξεις αστεριών	Πρόκειται για διάφορους τύπους εκρήξεων που συμβαίνουν στο τέλος της ζωής των αστερών και οι οποίες παράγουν εξαιρετικά φωτεινά αντικείμενα.
νεφελώματα	νεφέλωμα	Νεφέλωμα στην αστρονομία είναι ένα διαστρικό σύννεφο σκόνης, υδρογόνου, ηλίου και άλλων αερίων.
αναρίθμητοι κομήτες	κομήτες	Οι κομήτες είναι ουράνια σώματα που παρουσιάζουν όψη νεφελώδη (κόμη), ενώ η ύλη από την οποία αποτελούνται μερικές φορές επιμηκύνεται λαμβάνοντας μορφή μακριάς ουράς όταν περνούν κοντά από τον Ήλιο.
ερυθροί γίγαντες	ερυθρός γίγαντας	Ερυθρός γίγαντας είναι ένας Αστéρας μικρής ή μεσαίας μάζας, στα τελευταία στάδια αστρικής εξέλιξης.
λευκοί νάνοι	λευκός νάνος	Λευκός νάνος χαρακτηρίζεται το υπόλειμμα του πυρήνα ενός αστέρα μικρής ή μεσαίας μάζας που απομένει μετά τον θάνατο του αστέρα αυτού.
αστρονόμος	αστρονόμος	Αστρονόμος είναι ένας επιστήμονας που μελετά τα ουράνια σώματα, που αποτελούν το Σύμπαν.

2. Επισκεφτήκατε με τους φίλους σας ένα βιβλιοπωλείο και βρήκατε ένα βιβλίο που σας έκανε εντύπωση, όταν διαβάσατε προσεκτικά το οπισθόφυλλο (κείμεν. 7). Επειδή δεν καταλάβατε καλά τη σημασία ορισμένων φράσεων, προσπαθήστε να ξαναδιαβάσετε το κείμενο, προσέχοντας ιδιαίτερα τις φράσεις που συνοδεύουν τις «δύσκολες» λέξεις και βοηθούν στην κατανόηση της σημασίας τους. • Για την ανάγνωση του εξώφυλλου του βιβλίου (κείμεν. 7) εκτός από τις γλωσσικές σας γνώσεις ποιες άλλες χρησιμοποιήσατε; • Για ποιον λόγο;

Άγνωστες λέξεις (κείμεν. 7)	Συνοδευτικές φράσεις-συμφραζόμενα	Σημασία
σπινθηροβολούν	Θαυμάζουμε τα αστέρια που σπινθηροβολούν στον ουρανό.	αστράφτουν, λάμπουν
εκστατικοί	Μένουμε εκστατικοί μπροστά στον ιστό μιας αράχνης. Μας μαγεύουν οι φωτογραφίες του Σύμπαντος.	έκθαμποι, εντυπωσιασμένοι
εξαγωνικές	Ζηλεύουμε την ικανότητα της μέλισσας που φτιάχνει τις τέλειες εξαγωνικές κηρήθρες.	αυτό που έχει έξι γωνίες

Απολαύστε τη διδασκαλία στα βίντεο του www.arnos.gr

Κατανοείτε σε βάθος τη μεθοδολογία επίλυσης!

...Πράξεις Παιδείας!

Ε. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΛΟΓΟΥ

Ακούω και μιλώ (σελ. 146)

1. **Οργανώστε με τους καθηγητές της τάξης σας, γι' αυτή τη σχολική χρονιά, τακτικές επισκέψεις στη βιβλιοθήκη του σχολείου ή στη Δημοτική βιβλιοθήκη της περιοχής σας. Στην πρώτη επίσκεψη σας ρωτούν τι είδους βιβλία σάς αρέσουν και θα θέλατε να δανειστείτε. Απαντήστε, αιτιολογώντας γιατί προτιμάτε συγκεκριμένες κατηγορίες βιβλίων.**

Μυθιστορήματα: Μου αρέσει πολύ να διαβάζω μυθιστορήματα, γιατί με ταξιδεύουν με τη φαντασία μου σε μέρη μακρινά, μου δίνουν ερεθίσματα να σκεφτώ και να προβληματιστώ για διάφορες καταστάσεις και θέματα και με βοηθούν να βελτιώσω την έκφραση και το λεξιλόγιό μου.

Επιστημονικά: Τα πιο αγαπημένα μου βιβλία είναι τα επιστημονικά, γιατί μου δίνουν όσες πληροφορίες χρειάζομαι για να καταλάβω τον κόσμο γύρω μου και μου λύνουν όλες μου τις απορίες. Επιπλέον, είναι πολύ σημαντικό για μένα το γεγονός ότι περιέχουν πολλές και ιδιαίτερα εντυπωσιακές φωτογραφίες, οι οποίες επεξηγούν και συνοδεύουν τα κείμενα των βιβλίων.

2. **Σε κάποιο περιοδικό εβδομαδιαίας εφημερίδας διαβάσατε την παρακάτω είδηση (κειμ. 8) για τη δημιουργία «ιπτάμενων αυτοκινήτων». Τηλεφωνήστε σε έναν φίλο σας και περιγράψτε του πώς θα είναι τα αυτοκίνητα αυτά, ποιος θα τα κατασκευάσει, πόσο θα κοστίσουν και τι προβλήματα, πιθανόν, να δημιουργήσουν.**

Στην κυριακάτικη εφημερίδα του πατέρα μου διάβασα ένα τρομερό νέο: ότι θα κατασκευαστούν ιπτάμενα αυτοκίνητα. Φοβερή ιδέα που σίγουρα θα λύσει πολλά προβλήματα σχετικά με το κυκλοφοριακό πρόβλημα των μεγάλων πόλεων. Προσπάθειες για κατασκευή τέτοιων αυτοκινήτων είχαν γίνει και στο παρελθόν χωρίς όμως επιτυχία. Το κύριο πρόβλημα των αυτοκινήτων αυτών ήταν ότι ήταν βαριά και αργά, έτσι δεν μπορούσαν να πετάξουν. Τη λύση έδωσε η NASA που με την εξελιγμένη τεχνολογία που διαθέτει υπολογίζει ότι μέσα στα επόμενα πέντε χρόνια να κατασκευάσει φθηνά, αθόρυβα και εύκολα στην οδήγηση αυτοκίνητα-αεροπλάνα. Φυσικά, όσο ενδιαφέρον κι αν ακούγεται αυτό εκείνο που θα πρέπει να λύσουν οι επιστήμονες δεν είναι πλέον η κίνηση στους δρόμους, αλλά η κίνηση στους ουρανούς των πόλεων.

Διαβάζω και γράφω (σελ. 147)

- 1. Αφού μιλήσατε με τον φίλο σας για τα «ιπτάμενα» αυτοκίνητα, γράψετε μια φανταστική ιστορία με πρωταγωνιστή τον εαυτό σας να οδηγεί ένα τέτοιο αυτοκίνητο πάνω από την πόλη ή την περιοχή σας.**

Τη Δευτέρα το πρωί ξεκίνησα πρωί πρωί με τον πατέρα μου, να πάμε εγώ στο σχολείο και εκείνος στη δουλειά του. Είχαμε ήδη αργήσει, καθώς πάντα τη Δευτέρα κανείς δεν θέλει να σηκωθεί από το ζεστό του κρεβάτι, αλλά ο πατέρας μου ήταν σίγουρος ότι θα φτάναμε στην ώρα μας. Δεν καταλάβαινα τον λόγο της σιγουριάς του αν και θα μπορούσα ίσως να τον αποδώσω στη σιγουριά που του έδινε το καινούριο του αυτοκίνητο. Και πάλι, όμως, όσο καινούριο κι αν είναι ένα αυτοκίνητο, πώς είναι δυνατόν να φτάσουμε στο σχολείο μου, που είναι σε απόσταση τουλάχιστον σαράντα πέντε λεπτών από το σπίτι μου, μέσα σε 15 λεπτά. Γιατί μόνο 15 λεπτά είχαμε περιθώριο να φτάσουμε στο σχολείο, μετά χτυπούσε το κουδούνι και ο νέος Γυμνασιάρχης ήταν ιδιαίτερα αυστηρός: «κανείς δεν μπαίνει στο σχολείο μου μετά τις 8 το πρωί», μας είχε γνωστοποιήσει από τις πρώτες μέρες του σχολείου. «Καλύτερα να μην πάω καθόλου, έτσι κι αλλιώς έξω θα με αφήσει!» είπα στον πατέρα μου. «Μην ανησυχείς, θα προλάβεις! Κανένα πρόβλημα!» γέλασε ο πατέρας μου και έβγαλε με όλη του την άνεση το κινητό του να μιλήσει με κάποιον συνεργάτη του «Σε 20 λεπτά έχουμε συνάντηση, να είσαι έτοιμος!». Δεν είμαστε καλά, σκέφτηκα εγώ, σε 20 λεπτά ούτε 100 μέτρα δεν θα έχουμε κάνει με τόση κίνηση. Δεν μίλησα όμως αλλά προχώρησα δίπλα στο καινούριο αυτοκίνητο του πατέρα μου. «Αυτό είναι το αυτοκίνητο; Σίγουρα; Δεν μοιάζει με αυτοκίνητο! Μοιάζει με... αεροπλάνο!!!». Είχα μείνει με ανοικτό το στόμα. Πράγματι αυτό που έβλεπα μπροστά μου μόνο με αυτοκίνητο δεν έμοιαζε ή μάλλον έμοιαζε με κάτι ανάμεσα σε αυτοκίνητο και αεροπλάνο. «Είναι ένα δοκιμαστικό μοντέλο που μας έδωσε η εταιρεία, να το δοκιμάσουμε πριν προχωρήσει σε μαζική παραγωγή» μου εξήγησε ο πατέρας μου. «Μπες, λοιπόν, να ξεκινήσουμε». Μόλις δέθηκα, ο πατέρας μου πάτησε έναν διακόπτη και, αντί να προχωρήσουμε προς τα εμπρός, αρχίσαμε να ανεβαίνουμε ψηλά στον ουρανό. Αφού πήρε αρκετό ύψος, το αεροπλάνο-αυτοκίνητο άρχισε να κινείται με απίστευτη ταχύτητα και, πριν προλάβω να το καταλάβω, ήμασταν πάνω από την αυλή του σχολείου. Δεν είχε καν χτυπήσει το κουδούνι. Ο πατέρας μου κατέβασε το «αυτοκίνητο» σχεδόν στην είσοδο του σχολείου και εγώ πριν ακόμα συνειδητοποιήσω τι είχε συμβεί κατέβηκα και βρέθηκα ανάμεσα στους συμμαθητές μου, που, εντυπωσιασμένοι, είχαν μαζευτεί γύρω μου και με βομβάρδιζαν με απίστευτες και κάθε είδους ερωτήσεις. Ήταν μια αξέχαστη μέρα, γιατί όχι μόνο απόλαυσα αυτή την πρωτόγνωρη βόλτα, αλλά και έγινα ο σταρ του σχολείου, καθώς όλοι ήθελαν κάτι να με ρωτήσουν για το... αυτοκίνητο-αεροπλάνο του πατέρα μου.

- 2. Υποθέστε ότι είστε ο συγγραφέας του κειμένου 1, που γράφει για την αξία του βιβλίου. Σας επισκέπτεται ένας μαθητής-δημοσιογράφος σχολικής εφημερίδας για να σας πάρει συνέντευξη. Γράψτε μια τέτοια (φανταστική) συνέντευξη, αντλώντας υλικό για τις ερωτήσεις και τις απαντήσεις από το κείμενο αυτό.**

Μπορείτε να μας πείτε γιατί ένας συγγραφέας όπως εσείς διαβάζει βιβλία;

Διαβάζω βιβλία γιατί με τον τρόπο αυτό μαθαίνω για το παρελθόν και το μέλλον μοιάζει πιο φιλικό και προσιτό.

Γιατί αγοράζετε βιβλία;

Αγοράζω βιβλία γιατί θέλω να μαθαίνω και για τις ιδέες των άλλων συγγραφέων, αλλά και γιατί θέλω να πλουτίζω σε εμπειρίες και να κατακτώ τον κόσμο της γνώσης. Κυρίως όμως θέλω να δημιουργήσω μια βιβλιοθήκη που θα περιέχει όσο το δυνατόν περισσότερα βιβλία.

Χαρίζετε βιβλία;

Φυσικά χαρίζω βιβλία στους ανθρώπους που αγαπώ. Για μένα δεν υπάρχει καλύτερο δώρο. Χαρίζω βιβλία σε όλες τις περιστάσεις της κοινωνικής ζωής από τα γενέθλια μέχρι τους γάμους.

Δανείζετε βιβλία;

Πάντα δανείζω και δανείζομαι βιβλία από τους φίλους μου. Με τον τρόπο αυτό η γνώση δεν μένει στάσιμη αλλά ταξιδεύει, αλλάζει χέρια, κατεβαίνει από τα ράφια της βιβλιοθήκης και γεμίζει τον κόσμο με γνώσεις και απόλαυση.

Τελικά γιατί γράφετε βιβλία;

Γράφω για να ζήσω, ζω για να γράφω, γράφω γιατί έχω την αυταπάτη ότι είμαι ένας μικρός Θεός, που δημιουργώ με μολύβι και χαρτί το δικό μου σύμπαν, το οποίο κάνω όπως θέλω εγώ.

- 3. Από μια εταιρεία νέων τεχνολογιών σάς έστειλαν ένα διαφημιστικό υλικό (κείμ. 9) για να αγοράσετε ή εσείς ή το σχολείο σας ένα ρομπότ-δάσκαλο αγγλικών. Απαντήστε στην πρότασή τους με μια επιστολή 2-3 παραγράφων (λαμβάνοντας υπόψη και το κείμενο 3 του Τετραδίου Εργασιών).**

Αγαπητέ κ. διευθυντή

Λάβαμε την πρότασή σας και θα ήθελα να σας ενημερώσω ότι το ενδιαφέρον που εκδήλωσαν τόσο οι μαθητές όσο και οι καθηγητές της αγγλικής γλώσσας ήταν τεράστιο. Όλοι οι μαθητές το θεωρούν ως μια μορφωτική υπηρεσία όπου το κάθε παιδί θα μαθαίνει μόνο του από τον υπολογιστή του με τη βοήθεια ενός βοηθού

μάθησης. Αυτοί βέβαια που είναι περισσότερο εντυπωσιασμένοι ήταν οι εκπαιδευτικοί που λένε ότι το σχολείο του μέλλοντος θα είναι γεμάτο με οθόνες, ακριβά gadgets και laptops.

Θα θέλαμε βέβαια να έρθουμε σε επαφή μαζί σας για να μας διευκρινίσετε ορισμένα θέματα που μας είναι δύσκολο να τα κατανοήσουμε. Κυρίως αφορούν τον τρόπο προμήθειας των προϊόντων αυτών καθώς επίσης και το αν εσείς διαθέτετε κατάλληλο προσωπικό για την επιμόρφωση των καθηγητών μας.

Θα περιμένουμε με μεγάλη αγωνία την απάντησή σας γιατί πραγματικά το θέμα της τεχνολογικής εξέλιξης και της εισαγωγής της τεχνολογίας στη σχολική τάξη είναι κάτι που μας προβληματίζει ιδιαίτερα αλλά και μας χαροποιεί το ίδιο.

Σας ευχαριστώ πολύ για τον χρόνο σας,
Ο γυμνασιάρχης του σχολείου

Απολαύστε τη διδασκαλία στα βίντεο του www.arnos.gr

Κατανοείτε σε βάθος τη μεθοδολογία επίλυσης!

...Πράξεις Παιδείας!

Δ. ΔΙΑΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

«Ταξίδι στον κόσμο της γραφής και της ανάγνωσης»

Η τάξη ή το σχολείο σας οργανώνει έναν διαγωνισμό ανάγνωσης βιβλίων και γραφής λογοτεχνικού κειμένου.

► Μια ομάδα θα καταγράψει τις προτιμήσεις των μαθητών και θα προτείνει τις κατηγορίες (πεζογραφία, ποίηση, ιστορία, επιστημονική φαντασία, θέατρο, γεωγραφία κ.λπ.) από τις οποίες κάθε ομάδα μαθητών (3-4 ατόμων) θα επιλέξει δύο βιβλία, που θα διαβάσει σε ορισμένο χρονικό διάστημα.

Βιβλία που μπορείτε να διαβάσετε:

πεζογραφία: **Άλκη Ζέη**: Το καπλάνι της βιτρίνας, Ο μεγάλος περίπατος του Πέτρου, κ.ά., **Μενέλαος Λουντέμης**: Ένα παιδί μετράει τ' άστρα, Wilde, Oscar Ο ευτυχισμένος πρίγκιπας.

ποίηση: Γ. Ρίτσος: (π.χ. Ειρήνη, Πρωινό άστρο), Οδυσσέας Ελύτης, Κ. Παλαμάς, Κώστας Βάρναλης <https://itzikas.wordpress.com/%ce%b3%ce%b9%ce%b1-%cf%84%ce%b7%ce%bd-%cf%80%ce%bf%ce%af%ce%b7%cf%83%ce%b7-%ce%ba%ce%b1%ce%b9-%cf%84%ce%bf%cf%85%cf%82-%cf%80%ce%bf%ce%b9%ce%b7%cf%84%ce%ad%cf%82/%ce%b1%cf%86%cf%81%ce%b9%ce%ba%ce%ac%ce%bd%ce%bf%ce%b9-%cf%80%ce%bf%ce%b9%ce%b7%cf%84%ce%ad%cf%82/%cf%80%ce%bf%ce%b9%ce%b7%cf%83%ce%b7-%ce%b3%ce%b9%ce%b1-%cf%80%ce%b1%ce%b9%ce%b4%ce%b9%ce%b1-%ce%ad%ce%bb%ce%bb%ce%b7%ce%bd%ce%b5%cf%82-%cf%80%ce%bf%ce%b9%ce%b7%cf%84%ce%ad%cf%82/>

Ιστορία: ...Χρειάζεται συστάσεις όμως ένα άλλο πολύ ωραίο ιστορικό βιβλίο της Ζωής Βαλάση, «Η πριγκίπισσα της Παλμύρας» (Κέδρος), που δεν κυκλοφόρησε ευρέως - όπως θα του άξιζε. Και η Ζωρζ Σαρρή έγραψε ιστορικά μυθιστορήματα, όπως «Οι νικητές», «Όταν ο ήλιος», «Τα γενέθλια». Της Λιλή Μαυροκεφάλου τα δύο συναρπαστικά μυθιστορήματα «Αγης» και «Κλεομένης» (οι δυο σπουδαίοι μεταρρυθμιστές βασιλείς της Σπάρτης) δεν πέρασαν απαρατήρητα, και ας σημειωθεί ότι η Λιλή Μαυροκεφάλου έχει γράψει και άξια λόγου ιστορικά μυθιστορήματα για ενήλικους, ενώ η Κίρα Σίνου έγραψε, ανάμεσα στα πολλά πεζογραφήματά της για παιδιά, και τα ιστορικά μυθιστορήματα «Οι τελευταίοι βασιλείς της Ατλαντίδας», «Οι ιερές γάτες» και το πολύ ενδιαφέρον «Αννα και Θεοφανώ», που αφορά τις ομώνυμες ξενοπαντρεμένες πριγκίπισσες του Βυζαντίου με την ισχυρή προσωπικότητα· το «Πέτρινο σπίτι» της Ηρώς Παπαμόσχου είναι ένα καλό, γεμάτο αισθήματα μυθιστόρημα, καθώς και το «Τραγούδι για τρεις» της Λότης Πέτροβιτς-Ανδρουτσοπούλου, που περιέχει όλα εκείνα τα στοιχεία που κάνουν ένα μυθιστόρημα αξιανάγνωστο. Αν και όχι ιδιαίτερα γνωστό, το μυθιστόρημα του Μανουήλ Τασούλα «Λασκαρίνα Μπουμπουλίνα» είναι σοβαρό και προσεγμένο.

Η Ελένη Δικαίου (1952-) έχει γράψει αρκετά ιστορικά βιβλία· αν και θεωρώ ότι το πιο ολοκληρωμένο, το ευφραδέστερο για τον αναγνώστη είναι «Τα κοριτσάκια με τα ναυτικά», αναφερόμαστε και σε άλλους τίτλους, όπως «Οι θεοί δεν πεθαίνουνε στην Πέλλα», «Ο πόλεμος στην Τροία», «Θησέας, ο ήρωας της Αθήνας», κ.ά.

πηγή και περισσότερες πληροφορίες:

<http://www.enet.gr/?i=news.el.article&id=156948>

Φανταστική-επιστημονική λογοτεχνία:

Λουκιανός ο Σαμοσατεύς,

«Αληθινή ιστορία», «ΙΚαρομένιππος» [περ. 162 μ.Χ.] (στον τόμο *Απαντα*, τόμ. 13, μτφ. Τάσος Ρούσσος, Κάκτος, 1994): Ένας ανεμοστρόβιλος μεταφέρει το καράβι του ήρωα στο φεγγάρι, όπου συναντά θαυμαστά όντα. Το δεύτερο ταξίδι του στη Σελήνη θα το κάνει προσαρμόζοντας στους ώμους του φτερά αετού. Δύο κείμενα του Λουκιανού (γεννήθηκε περ. 120 και πέθανε μετά το 180 μ.Χ.) που θεωρούνται τα αρχέτυπα του ταξιδιού στο Διάστημα.

1.

Μέρι Σέλεϊ,

Φρανκενστάιν ή Ο νέος Προμηθέας [1818] (μτφ. Ερρίκος Μπελιές, Εστία, 1995): Ο

πρωτοπόρος δρ Φρανκενστάιν με σάρκες νεκρών θα δημιουργήσει άνθρωπο και θα του εμφυσησει ζωή με τη βοήθεια του ηλεκτρισμού. Η Αγγλίδα Μέρι Γούλστονκραφτ Σέλεϊ (1797-1851) αποχαιρετά το γοτθικό ημίφως εγκαινιάζοντας την Επιστημονική Φαντασία (ΕΦ), το λογοτεχνικό είδος που θα εκφράσει τη νέα επαναστατική επιστημονική εποχή.

Έντγκαρ Άλαν Πόε,

Η διήγηση του Αρθούρου Γκόρντον Πυμ από το Ναντάκιτ [1838] (μτφ. Τασία Χατζή, Πατάκης, 1994): Ο Άρθουρ Γκόρντον Πυμ επιβιβάζεται σε ένα εμπορικό πλοίο με προορισμό τις Νότιες Θάλασσες. Το ταξίδι εξελίσσεται όμως σε μεταφυσικό εφιάλτη. Το μοναδικό μυθιστόρημα του Έντγκαρ Άλαν Πόε (1809-1849), μια ονειρική ιχνηλάτηση του κοσμικού μυστηρίου, ενώπιον του οποίου ο άνθρωπος συνειδητοποιεί την ασημαντότητά του και το ασύλληπτο Άγνωστο.

Χέρμπερτ Τζορτζ Γουέλς,

Η μηχανή που ταξιδεύει μέσα στον χρόνο [1895] (μτφ. Αρης Σφακιανάκης, Γράμματα, 1982): Ο κεντρικός χαρακτήρας πιστεύει ότι ο άνθρωπος δεν ακολουθεί σωστή πορεία και κατασκευάζει μια μηχανή που του επιτρέπει να ταξιδεύει στον χρόνο. Ο Άγγλος Χέρμπερτ Τζορτζ Γουέλς (1866-1946) οραματίζεται ένα δυστοπικό μέλλον για το οποίο υπεύθυνος είναι μόνον ο άνθρωπος και κρούει τον κώδωνα του κινδύνου. Η Χρονομηχανή του θεωρείται σήμα κατατεθέν της ΕΦ και ο συγγραφέας «πατέρας» του είδους.

Μπραμ Στόουκερ,

Δράκουλας [1897] (μτφ. Ανέττα Καπόν, Στοχαστής, 1987): Ο κόμης Δράκουλας, ένας βρικόλακας, υποδέχεται τον συμβολιογράφο Τζόναθαν Χάρκερ στον πύργο του στην Τρανσυλβανία. Ένα αρχετυπικό μυθιστόρημα υπερφυσικού τρόμου από τον Ιρλανδό Μπραμ Στόουκερ (1847-1912) βασισμένο στο μοτίβο της αιμοποσίας.

Χάουαρντ Φίλιπς Λάβκραφτ,

Τα βουνά της τρέλας [1931] (μτφ. Βασίλης Καλλιπολίτης, Αίολος, 2004): Υπό τους πάγους της Ανταρκτικής βρίσκονται τα μνημειώδη ερείπια των Μεγάλων Παλαιών που κάποτε κυριαρχούσαν στη Γη και εκδιώχθηκαν από τους Πρεσβύτερους Θεούς στα βάθη του Διαστήματος. Ο Αμερικανός Χ. Φ. Λάβκραφτ (1890-1937) «αφουγκράζεται» τον ήχο του Διαστήματος σε μια ιστορία ΕΦ που συλλαμβάνει ευφυώς την άνοδο και την πτώση των πολιτισμών.

Ρέι Μπράντμπερι,

Τα χρονικά του Άρη [1950] (μτφ. Δημήτρης Αρβανίτης, Αγρα, 2011): Οι κοιλάδες του πλανήτη Άρη είναι έρημες. Οι κρυστάλλινες πολιτείες του άδειες. Οι κάτοικοί τους με το μπρούντζινο δέρμα και τα χρυσαφένια μάτια έχουν φύγει. Αργότερα, οι κατακτητές άνθρωποι κοιτάζονται στα νερά των πορφυρών καναλιών... Ένας μεγαλειώδης Άρης από τον Αμερικανό Ρέι Μπράντμπερι (1920-2012), σε ατμοσφαιρικά διηγήματα που παραπέμπουν στη μελαγχολική μοναξιά ενός φθινοπωρινού απογεύματος, στο βάθος του οποίου ακούγεται το λυπημένο τραγούδι για τη χαμένη αθωότητα της ανθρωπότητας.

Στάνισλαβ Λεμ,

Σολάρις [1961] (μτφ. Γιώργος Τσακνιάς, Ποταμός, 2003): Ο πλανήτης Σολάρις, καλυμμένος ολόκληρος από έναν παράξενο ωκεανό διάσπαρτο με βραχονησίδες, προκαλεί το ενδιαφέρον της επιστημονικής κοινότητας που αποφασίζει να τον μελετήσει. Υπάρχει εκεί ένας νοήμων υπεροργανισμός που προσπαθεί να επικοινωνήσει με τον άνθρωπο; Ο Πολωνός Στάνισλαβ Λεμ (1921-2006), υπό το πρόσχημα ενός μυθιστορήματος ΕΦ, «μελετά» το πρόβλημα της επικοινωνίας, προσδίδοντας του κοσμικές, υπαρξιακές διαστάσεις.

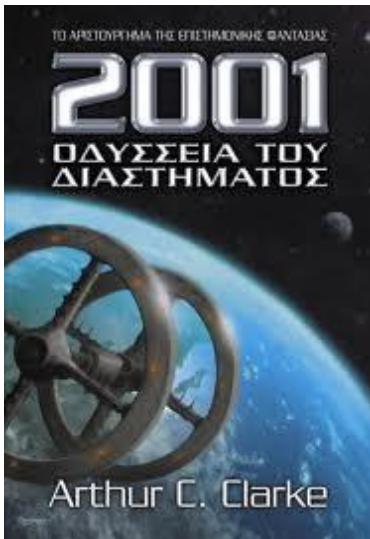
1.

Αντονι Μπάρτζες,

Το κουρδιστό πορτοκάλι [1962] (μτφ. Βασίλης Αθανασιάδης, Anubis, 2011): Στο εγγύς μέλλον ο δεκαπεντάχρονος Αλεξ ληστεύει, εγκληματεί, βασανίζει, βιάζει - και ακούει Μπετόβεν. Μια δολοφονία θα τον παραδώσει στο Κράτος που θα αναλάβει να τον αναμορφώσει... Ο Άγγλος Αντονι Μπάρτζες (1917-1993) γράφει ένα «προφητικό» μυθιστόρημα στα μέσα του 20ού αιώνα, που συλλαμβάνει με μοναδικό τρόπο τη δυστοπική πραγματικότητα που βιώνει ο άνθρωπος σήμερα.

Άρθουρ Κλαρκ,
2001, Οδύσσεια του Διαστήματος [1968] (μτφ. Γιάννης Αγγέλου, Κάκτος, 1977): Πολύ πριν από την αυγή της ανθρωπότητας, όταν ο άνθρωπος ήταν ακόμη ζώο που λειτουργούσε με το ένστικτο, εμφανίζεται ενώπιόν του ο Μονόλιθος, που σηματοδοτεί το επόμενο συνειδησιακό βήμα του. Ο Άγγλος συγγραφέας και επιστήμονας Άρθουρ Κλαρκ (1917-2008) αναμετρείται με το Άγνωστο σε ένα οριακό μυθιστόρημα φιλοσοφικών διαστάσεων για τη μοίρα του ανθρώπου στη Γη και στο Διάστημα.

πηγή: [HeliosPlus στις 9 Ιουλίου 2013](#)

- ▶ Στη συνέχεια θα γίνει παρουσίαση των βιβλίων απ' όλα τα μέλη κάθε ομάδας και θα υπάρξει βράβευση των καλύτερων παρουσιάσεων από επιτροπή μαθητών, εκπαιδευτικών, τοπικών πνευματικών φορέων.
- ▶ Θα ζητηθεί απ' όποιον μαθητή επιθυμεί να γράψει οποιοδήποτε είδος λογοτεχνικού κειμένου (διήγημα, ποίημα, χρονογράφημα, θεατρικό μονόπρακτο κ.λπ.) και να το παραδώσει στην επιτροπή του διαγωνισμού.
- ▶ Θα ακολουθήσει η βράβευση των καλύτερων κειμένων κατά κατηγορία και η ανάγνωσή τους από τους μαθητές.
- ▶ Θα εκδοθεί ειδικός τόμος-τεύχος από το σχολείο με όλα τα κείμενα των μαθητών που συμμετείχαν στον διαγωνισμό.

ΑΣ ΘΥΜΗΘΟΥΜΕ ΤΙ ΜΑΘΑΜΕ Σ' ΑΥΤΗ ΤΗΝ ΕΝΟΤΗΤΑ

Μέσα σε μια πρόταση οι λέξεις ή τα λεκτικά σύνολα μπορούν να μετακινηθούν, «αποκαλύπτοντας» αυτό που θέλουμε να τονιστεί.

- ▶ Μπορούμε να **αλλάξουμε** λέξεις ή φράσεις σε μια πρόταση οι οποίες να παίζουν τον ίδιο ρόλο στην πρόταση, ανάλογα με αυτό που θέλουμε να εκφράσουμε.

- ▶ Σε κάθε κείμενο χρησιμοποιείται **ειδικό** λεξιλόγιο το οποίο «αποκρυπτογραφούμε», προκειμένου να κατανοήσουμε το περιεχόμενό του.
- ▶ Μπορούμε να **μετασηματίσουμε** κείμενα, ανάλογα με τους παράγοντες και τις συνθήκες επικοινωνίας.

Απολαύστε τη διδασκαλία στα βίντεο του www.arnos.gr

Κατανοείτε σε βάθος τη μεθοδολογία επίλυσης!

...Πράξεις Παιδείας!

Επιμέλεια: Αγγελική Χαιρέτη

...Πράξεις Παιδείας!